

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre 240 Lei.
Fél évre 120 Lei.
Egy negyed évre ... 60 Lei.
Egy hóra 20 Lei.

Hirdetések ársabaja szerinti
díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG
Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
CO utak palotájában. ∞
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat
Bucvardul Regala Ferdinand I.
(János Kőbörcegy) 22. szám.
TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

∞ ∞ Szerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ∞ ∞

Szombat, június 10.

Amnesztia.

Királyi nászúlték tegnap Jugoszlávia szerény keretű fővárosában, Belgrádban. Mariora, a szépséges román kir. hercegnő Sándorral, a jugoszlávok ifjú királyával lépett az oltár elé. A két szomszédos királyi ház erős kötelékekkel való egymásba kapcsolódása, ez, és alkalmas a két szomszéd nép egymáshoz való viszonyának a megszilárdítására is. Ahol az államférfiak tudománya véget ért, ott átvette Hymen a közvetítő szerepét. És megnyiták Románia börtönének az ajtai is és nagy azoknak a száma, akiknek szabadságuk visszanyerése teszi emlékeztetessé a Belgrádban megült királyi nászt. A király nem akarta, hogy két ifjú szívnek boldogságban való összedobbanásába belecsördüljenek a rabiánok. Finom volt és előkelő ez a gesztus, mely bizonyára a legszebb nászajándék, amit Marióra hercegnő kapott. A szabadon bocsátottak között vannak bűnösök, de bizonyára ártatlanok is, akik a kegyelem e nemes ténye nélkül bizonyára csak hosszas és kínos vizsgálat után jutottak volna az ember legdrágább kincséhez: a szabadsághoz. Marióra hercegnő boldogsága hány aggodalomtól gyötrődő családnak adta vissza boldogságát, nyugodalmát! S hány magyar előtt nyílt meg ez alkalomból börtönének ajtaja! Magyarok, akik nem tudtak máról holnapra beletörödni az új helyzetbe vagy akiket félreértés és rágalom fosztott meg szabadságuktól. Az ilyenekkel szemben a kegyelem jól befektetett tőke, mely bizonyára meghozza a kamatát kamatostul. Az ilyenekkel szemben a megbocsátó kegyelem sokkal hatásosabb eszköz, mint a legszigorúbb büntetés. Mert a büntetés sujt, ellenben a kegyelem, amely az amnesztiában jutott kifejezésre, fölemel. A sokáig nélkülözött szabad, friss levegő józanítólag hat, míg a börtön dolos levegője sokakat konokká tesz. Ezért helyes és jó egy-egy amnesztia. S akik részesek benne, minden biznnyal hálatelt szívvel gondolnak Románia szépséges hercegnőjére, aki most Jugoszlávia trónján ül királyi férje mellett. És majd legendák keletkeznek róla, hogy volt egyszer egy aranyos szívű hercegnő, akinek boldogsága megnyitotta a börtönök ajtait.

A belgrádi nász. A román királyi pár ünneplése.)

BELGRÁD. A belgrádi királyi esküvőről a Rador kiküldött munkatársa a következőket jelenti: A kora hajnali órákban már talpon van az egész város. Mindenki a leg jobb helyet igyekszik biztosítani magának. Az utakon mindenütt a gárdaezred katonái alkotnak kördönt s az ablakok telve vannak kíváncsi fejekkel. Mindenütt sok-sok virág. Dél előtt 10 órakor Sándor szerb király a régi konakba hajtatott, ahol menyasszonya várta Károly román trónörökös karján. A nászmenet elindulása féltizenegy órára volt jelezve s a menet a következőképen alakult: A felvonulás élén a szerb királyi ház zászlóját vitte egy zászlós ur, utána egy gárdista diszszázad ment, majd a királyi násznagyok, azután a Jugoszlávia minden részéből összeállított urí bandérium következett. Egy újabb gárda-eskadron után hat daumon-fogaton a királyi násznép foglalt helyet. Az első kocsiban Ilana hercegnő, Kyra olasz nagyhercegnő és Pál herceg. A második kocsiban Elona orosz nagyhercegnő, Alfonz spanyol infans és Miklós román királyi herceg. A harmadik kocsiban Elena román trónörökös, Beatrix spanyol infans, az udmet hercegnő és Károly román trónörökös. A negyedik kocsiban a yorki herceg és Arzen szerb herceg. Az ötödikben Marla román királyné és Sándor király és végül a hatodik kocsiban Ferdinánd király Mariora hercegnővel, a menyasszonnyal foglalt helyet. Egy testőrgárda zárta be a menetet, amelyet a tömeg leirhatatlan lelkesedéssel ünnepekt. Az egyházi szertartás a katedrálisban folyt le. Dimitrie pátriarcha celebrálta a szertartást Jugoszlávia összes püspökeivel, A pátriarcha a külföldi missziók, diplomáciai testületek és a megjelent előkelőségek jelenlétében fogadta a szerb királyt, aki karján menyasszonyával lépett be a templomba, ahol a szerb szertartás folyott. Az esküvői szertartás után a násznép a felvonulás sorrendjében visszatért a konakba. Egész Jugoszlávia-ban ez alkalommal mindenütt isten tisztelet volt, délután pedig nagy népi ünnepélyek voltak. Ugyancsak ezen a délutánon folyt le Románia és Jugoszlávia válogatott futbalcsapatának mérkőzése, amelyen a román válogatott csapat győzött.

2:1 arányban. A két goalt Rónay NAC lötte. (Rador.)

BELGRÁD. A városi tanács ma diszközgyűlést tartott és ehatározta, hogy Mária királyné és Ferdinánd király tiszteletére nevükről utcákat fognak elkeresztelni.

BUCURESTI. Mariora herceg-

nő esküvője alkalmával a Metropolitanban ünnepi istentisztelet volt, amelyen megjelentek az összes miniszterek, államtitkárok, a diplomáciai kar, továbbá a katonai és polgári hatóságok fejei. (Rador.)

BUCURESTI. A királyi család kíséretével együtt vasárnap érkezik haza Bucuresztbe. (Rador.)

Csehország rendezzi a háboru előtti adósságokat

Magyar cseh tárgyalások. — Románia és Csehország finansziális ügyei

— Az Aradi Közlöny prágai levelezőjétől. —

A prágai kormány a minap törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőházhoz a régi osztrák-magyar koronákban a csehszlovák és idegen adósok, valamint hitelezők között fennálló követelések és tartozások rendezése ügyében. A javaslat csak egy felhatalmazást foglalt magában arra nézve, hogy a kormány külön önálló intézetet állítson fel az osztrák-magyar koronákban csehszlovák és idegen hitelezők vagy adósok között fennálló követelések és tartozások kényeszerkompenzációs, vagyis oly kiegyenlítésére, hogy a csehszlovák hitelezők követelésének fedezésére felhasználják azokat az összegeket, amelyekkel a csehszlovák adósok tartoznak idegen hitelezőknek, továbbá az erre vonatkozó megállapodásoknak más államokkal való keresztülvitelére. Az intézet székhelye a tervezet szerint Prágában lesz és állam intézet jellegével fog bérni. A kiegyenlítés tárgyát úgy a magán-, mint a köztartozások és követelések szolgáltatják, feltéve, hogy osztrák-magyar (tehát bélyekzetlen) koronákban jöttek létre. Kivételnek a rendezés alól az Osztrák-Magyar Bank felszámolásából keletkezett, továbbá a szociális biztosításból eredő követelések vagy tartozások, valamint a visszatérő fizetések és végül központok tartozásai fiókjakkal szemben vagy fordítva.

A javaslat szerint az egyes államokkal kötött megállapodások pontosan fogják körülírni, hogy kit kell csehszlovák hitelezőnek, illetve adósnak tekinteni. Általánosságban már most megállapítható, hogy ez alá a meghatározás alá csehszlovák állampolgárok fognak kerülni, vagy olyanok, akiket ezekkel egyenlő sorba helyeznek. Az utóbbi lehetőségek alkalmazására különösen a pénzügyintézetek fiókjainál ke-

rül a sor, amelyeket ugyanolyan elbánásban kell részesíteni, mint a belföldi pénzügyintézeteket. A kormány a javaslat szerint jogában áll egy napra vonatkoztatott összeírás elrendelni a követelésekre és tartozásokra vonatkozólag. Ezt a napot rendeletileg fogja a kormány meghatározni és a törvény hatályba lépése előtti napot is az összeírás napjául jelölheti meg. Elrendelheti továbbá a felállítandó intézet által rendezendő követelésekre és tartozásokra vonatkozólag a folyamatban levő perek és végrehajtások félbeszakítását, fizetési tilalmakat bocsáthat ki és kifizetések és egyéb jogi cselekmények hatálytalanságát s hogy az idejében be nem jelentett követelések az állam javára iratnak. A javaslat végül súlyos büntetési szankciókat is tartalmaz, amelyek értelmében a tervezett törvénybe ütköző kihágások 50000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók.

Budapesti forrásból jelenti a „Kassai Napló”, hogy a csehszlovák és a magyar kormány között a tartozások kiegyenlítésére vonatkozó tárgyalásoknak már május hó 20-án kellett volna megkezdődniök, a cseh kormány azonban nem tudta kellőképen előkészíteni a tárgyalások anyagát s kérelmére a magyar kormány képviselői elhagyották prágai utazásukat. De a közel jövőben a magyar kormány sorát ejti a kölcsönös tartozások és követelések rendezésének, még pedig oly módon, hogy tekintettel a két állam között nagy vahatadiferenciára, az elszámolási árfolyamot a magyar korona mai árfolyamának egynegyedében állapítanák meg. Vagyis a csehszlovák hitelező egy csehszlovák koronáért négy magyar koronát kapna a Magyarországon fennálló követelése-

ért, viszont a csehszlovák adós is a magyar hitelezővel szemben fennálló tartozásának rendezésekor egy cseh koronát négy magyar koronában számolna el.

Tudósítónk e fontos közérdekű ügy földerítése érdekében fölkereste a prágai pénzügyminiszteriumot és érdeklődött a jelzett tárgyalások s az elszámolási árfolyam iránt. *Flocár* Venocel miniszteri tanácsos azt válaszolta, hogy a tárgyalások újrafelvételének időpontja teljesen bizonytalan, mivel csak azt az értesítést kapták a magyar kormány képviselőitől, hogy május 20-ára tervezett prágai utazásukat elhalasztják anélkül, hogy közölték volna, hogy a halasztás mennyi időre szól. A cseh kormány a múlt évi június hó folyamán Bruckban tartott tárgyalások alkalmával megtette idevonatkozó javaslatait, azokat írásban is közölte a magyar delegációval, érdemleges választ azonban mindezekig nem kapott a javaslatokra.

— A javaslatok lényege egyébként megfelel a kormány által a napokban a képviselőház elé terjesztett törvényjavaslat szövegének. A törvényjavaslat csak keret-törvény jellegével bír, amelyen belül az egyes államokkal létesítendő meg egyezéseknek megfelelően rendeltetű uton nyernének az egyes részletkérdések szabályozást. Ilyen részletkérdés az elszámolási árfolyam kérdése is, amelynek szabályozását azonban mindaddig megkezdeni nem lehet, míg magára a

kényszerkompenzációs kiegyenlítésre nézve nem sikerült megegyezést létesíteni a két kormány között. Hasonlóképpen nem nyert még elintézését a román külföldi tartozások ügye sem. Bucuresti jelentés szerint a kérdésben a Banca Nationala helyiségében *Brătianu* Vintila pénzügyminiszter elnöklétével ankétot tartottak s felszólították a kereskedelmi kamarákat,

hogy újabb terminus kitűzésével állítsanak össze pontos kimutatást a külföldi tartozásokról, de az ankétezésnél nem jutottak tovább. Már pedig a legfőbb ideje volna, hogy ezeket az égető anyagi kérdéseket mielőbb rendezzék, mert a napról-napra nagyobbodó valutáris eltérések mellett mind nehezebb lesz e kérdések rendezésére alkalmas kulcsot találni.

Arad városa a csőd előtt.

(Négyszáz percent pótdó. — Nincs jövedelem. — Takarékoskodni kell.)

— Olyan szomorú anyagi helyzetben még sohasem volt Aradvárosa, mint most — jelentette ki az *Aradi Közlöny* munkatársának ma délelőtt egy városi főtisztviselő. — Ha rövidesen nem segít a kormány a város pénzügyi helyzetén, elkerülhetetlen a csőd. A város házipénztára jelenleg úgy áll, hogy a legszükségesebb kiadásokat is alig tudja fedezni. Ezzel szemben a kormány törülte a költségvetésben előirányzott bevételeket, amelyeket eddig államsegélyként utalt át Aradnak. Például: visszavonta a kormány a hidak jókarban tartására eddig minden évben kiutalt államsegélyt is. A város vezetősége minden eszközt megpróbált, hogy az elmaradt bevételeket valahogyan pótolja. Posztógyárat akart felállítani, gázkutak furására is engedélyt kért a kormánytól. A kormány azonban a városnak minden ilyenemű szándékát megakadályozta. A város vezetősége ezért

kénytelen az elmaradt bevételek fedezését a közönségre háritani. Így érthető meg az, hogy Aradon 400—450 százalék lesz a pótdó.

A napokban foglalkoztunk azokkal, hogy a város nem fektet elég súlyt a parkok gondozására. Erre vonatkozólag ma beszélgetést folytattunk *Popa* Constantin gazdasági tanácsnokkal aki kijelentette, hogy a város anyagi helyzete nem engedi meg, hogy annyit áldozzon a parkok gondozására, mint ez előtt. A tanács elhatározta, hogy a legegyszerűbb és legolcsóbb virágokkal ültetik be a virágágyakat. A Marosparti sétány gyakori öntözése is igen körülményes, mert nincs a városnak pénze, hogy elegendő megfelelő gumicsövet vásároljon. A gazdasági tanácsnok tőle telhetőleg mindent megtesz a parkok jókarban tartására, azonban a közönség gondatlansága sok kárt okoz a virágágyakban és a parkokban. A közönség egyrésze több-

szöri figyelmeztetés dacára kutyákat visz a parkokba, amelyek a cserjéket tönkre teszik. A sétányok sem törődnek a fenntartott sétányokkal, hanem a füvel beültetett területeket használják sétálásra és ahelyett, hogy az e célra készített lejáraton mennének a parkokba, a fűvön és bokrok között bujkálnak át, amelyeket ezzel megrongálnak. A gazdasági szék úgy próbál védekezni a parkok rongálása ellen, hogy drótsövénnyel fogja bekeríteni az összes parkokat.

Felosztják Ausztriát.

Egy kilo kőszén ára — 113 korona.

BÉCS. A nagynémetek értesülése szerint cseh politikusok Ausztria teljes megszállását és az osztrák közigazgatásnak a kisanant kezébe való áthelyezését tervezik. Prágai politikai körök a közigazgatás átvételét csak ideiglenesnek mondják, a nagynémetek azonban attól félnek, hogy a kisanant Ausztria teljes feldarabolását most szeretné megvalósítani. A terv szerint Bécsből és Alsó-Ausztriából önálló ütköző államot alakítanak, az ország többi részét pedig felosztanák Csehország és Jugoszlávia között. Ilyképen megvalósulna a rég tervezett cseh-jugoszláv korridor eszméje.

BÉCS. A német márka és a cseh korona árfolyam emelkedése következtében a szén ára tegnapról mára 75 koronáról 113-ra szökött föl.

Ezer akadályon át.

(Egy özvegy hajszája a völegénye után.)

LONDON. Az angol arisztokrata világ feszült figyelme közben játszódott le az a családi botrány, amelynek hőse az alig 22 esztendőes Earl of Kinnoull. Az Earl (gróf) megismerkedett Mrs. Surle-lel, egy rendkívül csinos özvegyasszonnyal, aki néhány esztendővel idősebb volt nála. Az özvegyasszony értette a módját, hogy a fiatal arisztokratát a hálójába kerítse. Néhány heti ismeretség után Earl of Kinnoull az zai lepte meg a családját, hogy feleségül veszi Mrs. Surle-t. A család magánkívül volt és minden követ megmozgatott, hogy a fiatal embert eltérítse szándékától. De hiába volt minden. A szerelmesek az anyakönyvvezető elé mentek. Itt minden rendben lett volna, csak a völegény ifjúsága tünt fel a hivatalnoknak.

— Ön valóban 25 éves. — kérdezte tőle — mint amennyinek állítja magát?

— Annyi! — felelte az Earl. A hivatalnok a fejét csóválta és azután azt mondta, hogy a törvény értelmében joga van a születési bizonyítvány felmutatását követelni, ha a házassulandó kora felől kétségei vannak. Ő élni óhajt most ezzel a jogával és mindaddig nem adja őket össze, amíg az Earl születési bizonyítványát nem látja. A fiatalok azzal az ígérettel

mentek el, hogy majd elhozzák a kívánt okmányt. Earl of Kinnoull hazament a szüleihez, akik kétségbeesetten várták. Amikor értesültek a történetéről, megkönnyebülten sóhajtottak fel. Hogy azután mi történt a szülői házban, az nem került nyilvánosságra. De az bizonyos, hogy a fiatal arisztokrata hirtelen megváltoztatta a szándékát és hallani sem akart többé a fiatal özvegyről.

Mrs. Surle mindent megkísérelt, hogy közelébe jusson, de e kíséreltek bániul ütöttek ki. A rendőrséghez fordult és feljelentette a szülőket.

— Fogva tartják a völegényemet — panaszkolta — és erőszakkal akadályozzák meg, hogy velem egybekeljen. Egy angol polgár személyes szabadságának e súlyos megsértése nem maradhat büntetlenül.

A rendőrség emberei kiszállottak a Kinnoull-kastélyba és ott meggyőződtek a „tényállásról.” A tényállás az volt, hogy a fiatal Earl nem akart többé tudni volt menyasszonyáról.

— Tréfa volt az egész. — változta a rendőrtisztviselők előtt — nem vagyok még abban a korban, hogy nősiülhessek és ha lennék is, akkor sem venném feleségül Mrs. Surle-t.

A csalódott özvegy most elkecseregett hajszát indított a völegénye után. Embereket bérelt fel, akik éjjel-nappal lesték minden lépését. Eltökélt szándéka volt,

hogy ha kell, elraboltatja a fiatal embert.

— Hiszen az enyém. — mondogatta az újságíróknak — jogom van hozzá, mint akár ehhez a boához, ami a nyakamon van.

A felbérelt emberek egyszer meg is ragadták a volt völegényt és autóba akarták tuszkolni, de a közönség kiszabadította. A család ekkor elhatározta, hogy elmenekül a veszedelmes özvegy elől. Titokban minden előkészületet megtettek a tengerentuli utra. A tervről azonban értesült valahogy Mrs. Surle. Amikor a Southamptonba induló vonatban elhelyezkedett a grófi család, megdöbbenve látták, hogy az özvegy is fel akar szállni a vonatra. Egyenesen abba a kocsiształyba, ahol a családtagok és a fiatal Earl ültek! Már-már a vagon lépcsőjére tette a lábát, de a vonat éppen elindult. A szolgálatot teljesítő vasúti tisztviselő nem engedte meg, hogy felszálljon. Minthogy mégis fel akart szállni, egy rendőr fogta le. Az elszánt özvegy ütötte-verte, karmolta a rendőrt és kétségbeesetten kiabált, hogy a poklok minden ördöge ellenére is birtokába veszi a völegényt. A vonat kibogása után gépkocsira ült és azon száguldott el a southamptoni kikötőbe, ahol az a hajó horgonyzott, amelyen a völegénye el akart utazni. A Kinnoull-család előbb érkezett meg a kikötőbe. A 219-es számú kabint bérelték ki a maguk számára. Yagy volt

azonban a meglepetésük, amikor arról értesültek, hogy a 216-os számú Mrs. Surle nevén van.

— Menjünk innen! — kiáltotta majdnem sirva az ifju Earl.

A családtagok nagynehezen lecsillapították, azzal biztatták, hogy az özvegy nem érhet el idejében a kikötőbe és így nélkül fog elindulni a hajó. A közönség tudott Mrs. Surle vállalkozásáról s így izgalommal leste a történéseket. A rendőrség is nagy készenléttel jelent meg a kikötőben, hogy botrány esetén közbeléphessen. Déli 12 órára volt kitűzve a hajó indulási ideje. Minél inkább közeledett az óramutató a tizenketteshez, annál nagyobb lett az izgalom. A hajó kapitányától kezdve az utolsó fűtőig mindenki azt leste, jön-e az özvegy... Még öt perc, még egy perc... Az utolsó percben a fiatal csinos özvegy kipirultan megjelent a kikötő hidjánál, rá akart lépni a hidra, de az ott álló őr felemelte keztyűs kezét és szigorúan rászólt:

— Stopp!... Már elkésett!...

A hajó kerekai abban a pillanatban megindultak, a fedélzeten óriási éljenzés támadt, nevettek, kacagtak és kendőket lobogtattak. Az özvegy összeszorította öklöcskéit és megfenyegette a fedélzeten álló Kinnoull családját.

— Várjatok csak. — kiáltotta — mégis csak az enyém lesz, akármit csináltok!

A női képviselőnél.

(Kéthly Anna — nem feminista.)

Megírta az *Aradi Közlöny*, hogy a budai választókerületben *Peidl Gyula* szociáldemokrata képviselő helyébe, aki a szegedi mandátumot tartja meg, a lajstrom szerint *Kéthly Anna* szociáldemokrata jut mandátumhoz. *Kéthly Anna* az egyetlen női tagja lesz a magyar nemzetgyűlésnek. Budapesti tudósítónk meglátogatta az egyetlen szociálista női képviselőt és a látogatásról ezeket írja: Komoly, fegyelmezett, szimpatikus arc, az irodában fogad, erősen görnyedten az írógép fölé hajolva.

— Interjú!... Kérem, én nem — húzódik kedvetlenül. — Engem pártom jelölt, nálunk nincsenek primadonnák. A megválasztás nem okoz különösebb örömet, mint ahogy az ellenkezője se fájt volna.

— Valaki — feminista — azzal a váddal illette Önöket, szocialistákat, hogy sohasem álltak a női érdekek speciális programja alapján, hanem a férfiak szerelét húzták.

— Ez igaz. Viszont nekünk nincs is speciális politikára szükségünk, mert a szocializmus programja nem ismer nemi különbséget és a mi érdekeinket a dolgozó nő, a család, a gyermek érdekeit természetesen felöleli. Legfeljebb az újabb keletű női problémák időbeli kiegyensúlyozásáról lehet szó. Mi nem lehetünk feministák, mert szerintem az ő programjuk tipikus tüneti kezelés, holott mi nem a tünetet, hanem a kórt akarjuk orvosolni.

Beoltják a kóbor cigányokat.

A népjóléti miniszterium rendeletet küldött a városi tisztifőorvosi hivatalokhoz, mely elrendeli, hogy az átvonuló vándor cigánycsapatokat állandóan orvosi vizsgálatnak vessék alá, ha csak rövid ideig is tartózkodnak a városban. A rendeletre vonatkozólag dr. *Cucu Vazul* városi tisztifőorvos a következőket mondta:

— Az új egészségügyi rendelet elsősorban azt célozza, hogy a kóbor cigányok ne hurcolhassanak az egyes városokba ragályos betegségeket. Az utóbbi időben ugyanis kitűnt, hogy igen sok fertőző betegségnek ők voltak a terjesztői. Ez a rájuk vonatkozó rendelet hastífusz, paratífusz, himlő és kolera elleni beoltásokat rendeli el mindazon cigánycsapatoknak, melyek a város területére jönnek, vagy csak átvonulnak is. A beoltásra a tisztifőorvosi hivatal karhatalmat is igénybe vehet. Külföldről jövő cigányokat már a határnál orvosi vizsga alá kell venni és azonnal beoltandók. Hogy pedig a beoltásuk könnyebben ellenőrizhető legyen, minden egyes cigányt névre szóló bizonyítvánnyal kell ellátni, melyben pontosan fel legyen tüntetve, hogy milyen betegségek ellen oltották be és mikor lett utoljára beoltva. A cigányoknak pedig ezeket az igazolványokat mindig magukkal kell hordaniuk s minden új orvosi vizsgálatnál fel kell mutatniuk. Ez a cigányokra vonatkozó egészségügyi rendelet azonnali hatállyal már életbe is lépett.

Balkáni államok szövetsége.

(Fontos tanácskozások Belgrádban.)

BELGRÁD. A királyi esküvő alkalmából nagyfontosságú nemzetközi tanácskozások lesznek Belgrádban, sőt a szerbek azt mondják, hogy Belgrád voltaképpen *Gemma* folytatása. Belgrádban Csehszlovákiát *Benes* miniszterelnök, Romániát *Bratianu* miniszterelnök és *Duca* külügyminiszter, Görögországot a görög külügyminiszter és hadügyminiszter, Lengyelorszá-

got a belgrádi lengyel követség és a varsói küldöttség képviselik. Az államférfiak a balkáni államok szövetségének megteremtéséről tanácskoznak, amelyhez nemcsak a kisantant és Lengyelország, hanem Görögország is csatlakoznék. A kisantant külügyminiszterei ma összeültek az új szövetség megalkotása végett. A tárgyaláson részt vesz a görög külügyminiszter is.

Felelősségre vonták a lengyel államfőt.

(Kormányválságból — államfő-válság.)

VARSO. A kormányválságból valószínűleg államfő-válság lesz. Az egész sajtó támadja *Pilsudszky* államfőt azért, mert a minisztereknek a lemondásra való felszólításával alkotmányellenesen járt el. A pártvezérek tanácsa kimondta, hogy az államfőnek nincs joga a kormány eljárása felett rosszaságát kifejezni, mert a kormány a nép képviselőit tartozik felelősséggel. A szeniorok konventje legközelebbi ülésére meghívják *Pilsudszky* államfőt is, hogy az államfői jogkört tisztázzák. A szeniorok konventje a kormányt pedig utasítani fogja, hogy lemondását a nemzetgyűlésnek jelentse be.

VARSO. A pártelnökök mai ülésén megjelent *Pilsudszky* államfő, aki a kormányválság okairól mondott beszédében kijelentette, hogy az államügyek vezető

tése sokkal nehezebb ma, mint azelőtt. Ezért nagyobb tekintélyű kormányra van szükség, amely az állam presztízst és erejét nem csak befelé tudja megővni és megmutatni, hanem kifelé is. Az eddigi kormány azonban ilyen tekintéllyel nem rendelkezett és ezért a lemondását elfogadta. *Pilsudszky* beszédének befejezése után a néppárt vezeteli több kérdést intéztek az államfőhöz. Megkérdezték tőle, hogy igaz-e az, hogy a mozgósítási hitelek fel akarja emelni és ez okozza a kormány lemondását? Igaz-e, hogy az új választásokra erős kormányt akar? Igaz-e, hogy az államfő a hadseregarancsnokság illetékességi körének kiterjesztését tervezi? *Pilsudszky* államfő a pártvezérek valamennyi kérdésére nemleges választ adott.

Robbanás a postatakarékban.

(Rablás a zürzavarban.)

BUDAPEST. A postatakarék-pénztár helyiségében ma reggel robbanás történt. A helyiségben óriási pánik keletkezett. A pénzsámláló közönség rémületében eldobálta a pénzt. Az elhullott pénz egy részét ismeretlen tettesek felszedték és elmenekültek. A nyomozás megállapította, hogy a robbanás nem irányult sem emberélet, sem az épület ellen, hanem a tetteseknek kizárólag pánikkeltés volt céljuk. A robbanás következtében megsérült *Ivanovics Sándorné* és *Leiber Miksa*. Sérüléseik jelentéktelenek. A rendőrség szigorú nyomozást indított.

Harc a lakásért.

(Lakásból nem lehet iroda.)

A lakásbérbeadóbizottság tegnapi ülésén foglalkozott az *Agromul* (Gazdák biztosító) biztosító részvénytársaságnak azzal a kérelmével, hogy a *Strada Cloșca* (Szent László utca) 11. számú házban, melyet a biztosító özvegy dr. *Czédly Károlynétól* vett meg, *Czédly* megüresedett lakását átalakít hassa irodai célokra és ott a biztosító irodáit helyezhesse el. A bizottság elutasította a kérelmet azzal az indoklással, hogy a lakástörvény értelmében lakást nem lehet más rendeltetésre elvonni. A biztosító társaság a határozat ellen a törvényszékhez fellebbezett. *Lengyel Lőrinc* butorgyáros azt

kérte a bizottságtól, hogy a külföldi tanulmányutjáról hazatért fia részére utalja ki a *Bulevardul Regina Maria* (Andrássy tér) 21. számú házban levő, megüresedett egy szoba és előszobából álló lakást. A bizottság azonban a lakást a *Mondial export-import* cégnek utalta ki.

Sport.

Belgrád—Bucurest.

BELGRÁD. A belgrád—bucuresti városközi mérkőzés 8:0 arányban a belgrádiak javára fejeződött be. Az eredmény annál nagyobb meglepetést keltett, mert a két város őszi találkozásának eredménye 2:2 volt.

BELGRÁD. A román-jugoszláv válogatott csapat mérkőzése után *Sándor* király beszédet intézett a győztes csapathoz. Magasztalta Románia fejlett sportját és átadta a *Sándor-serleget* *Guga* csapatkapitánynak. (Rador.)

— Tornavizsga. A Liceum „Moi se Nicoara” román és magyar tagozata f. hó 11-én, vasárnap délután 4 órakor tartja meg a tornavizsgáját a „Gloria—CFR” óvartéri sporttelepen a következő programmal: 1. Felvonulás menetoszlopban. 2. Közös szabadyakorlatok. 3. Minta-csapatornázás korlátlan, nyújtón, 16 átlépéssel. 4. Sikfutás. 5. Bőrök tacsapat. 6. Magas, távolugrás. 7. Kötélhúzás. 8. Gula. 9. 800 m. síkfutás. 10. Rudugrás. 11. Stafeta futás. 12. Érmek kiosztása. Jegyek a vizsga napján a sporttelep pénztáránál válthatók és pedig 1. hely 10 L.

Budapest képviselői.

(Átadták a mandátumokat.)

BUDAPEST. A déli kerület és a pestkörnyéki kerület mandátumait átadták. A déli kerület rendező képviselői lettek: a keresztény egység táborából *Ernst Sándor* és *Usetty Ferenc*, az egyesült demokrata liberális pártból *Bárczy István* és *Rassay Károly*, a szociáldemokrata pártból *Vanczak János*, *Farkas István*, *Kitajka Lajos* és *Jászai Samu*, a keresztény nemzeti és földműves-párt részéről *Friedrich István*, a keresztényszocialista pártból *Szabó József*. A pótképviselők a következők: a keresztény egység táborából *Buday Dezső*, *Petrovics Gyula*, *Bohn József* és *Czigány Sándor*, az egyesült demokrata liberális pártból *Rupert Pezso*, dr. *Baracs Marcell*, *Pokóts József* és *Benedek Dezső*, a szociáldemokrata pártból *Horovics Gábor*, *Weiss Mór*, *Dincser István*, *Schmidtmaier Vilma*, a keresztény nemzeti és földművespártból *Weisz Konrad*, *Miklóssy István*, *Hornyánszky Zoltán*, *Dinich Viktor*, a keresztényszocialista pártból *Haller József*, dr. *Avarffy Elek*, *Spillenbergh Mária* és *Müller Antal*. A választási elnök üdvözölte a megválasztottakat és ama reményét fejezte ki, hogy a diszes megbízatást hazájuk javára és üdvére egyetértésben, szeretettel és békében fogják hasznosítani. Ezután átadta a mandátumot a képviselőknek és pótképviselőknek.

A pestkörnyéki kerületben is átadták a mandátumokat. Rendező képviselők lettek: a szociáldemokrata pártból *Miakits Ferenc*, *Szabó Imre* és *Saly Endre*, az egységspártból dr. *Tamassy József*, a demokrata pártból dr. *Fábián Béla*. Pótképviselők lettek: *Várnai Dániel*, *Lihályi Ferenc*, *Szekeress Sándor* szociáldemokraták, *Staub Elemér*, *Galambos Mátyás* és *Flubertth János* egységspártiak, dr. *Kiss Sándor*, *Negyedl-Szabó Béla* és *Herein Károly* demokraták. A választási elnök hangoztatta, hogy ne csak pártjukat, hanem az egész országot és a magyar törekvéseket képviseljék a nemzetgyűlésben. Dr. *Fábián Béla* demokrata fogadalmat tett, hogy a dolgozó kisemberek érdekeit fogja képviselni és a szabadságjogokért küzd, hogy lássák, itt a legtöbb a jog és szabadság és legkönyvebb a megélhetés. Ne legyen numerus clausus és ne legyen zalaegerszegi internálás. *Szabó Imre* szociáldemokrata megköszönte a választási elnöknek a pártatlanságot és hangsúlyozta, hogy a szociáldemokraták elveik fenntartásával a parlamentben egyelőre a polgári szabadságjogokért küzdenek.

— Eladják a cár borait. Berlin. A szovjetkormány elhatározta, hogy a cári pincékben elraktározott nagymennyiségű bort külföldre szállítja. (Rador.)

HIREK.

A Scheidemann elleni merénylet

BERLIN. Scheidemann Fülöp, Kasszel város főpolgármestere ellen, aki a német szociáldemokraták között vezetőhelyet foglal el, mint jelentették, pünkösd vasárnapján, mikor leányával és unokájával sétán volt, egy férfi kéksavval merényletet követett el, melyet egy gummiballonból fecskendezett rá. Scheidemann kétszer lőtt revolveréből a merénylőre, de ez elmenekült. Scheidemann mintegy 20 percig önkivületi állapotban feküdt a földön. A merénylő az eddigi adatok szerint egy marburgi diák volt, aki a radikális jobb-párt hatása alatt cselekedett. A kasszeli munkásság tegnap délután 4 órakor teljes számban vonult föl a Frigyes-térre, hogy a merénylet ellen tüntessen. Előzőleg 12 órától 1-ig minden üzemből szüneteltették a munkát.

— A spanyol király beszéde. Páris. XIII. Alfonz spanyol király Barcelonában mondott beszédében azt tanácsolta a spanyol hadsereg vezetőjének, hogy a megvert német hadseregtől tanuljon hazafiságot. Beszédében óvta még a katonaságot a politizálástól. A király barcelonai beszéde országsszerte nagy feltűnést keltett és miatta parlamenti politikai vita lesz.

— Kinevezés. Popescu Paueszt Liminul-Saculból Aradra nevezték ki királyi ügyésznek.

— D'Esperay Orsován. Orsova. Franchez D'Esperay tábornok ma ideérkezett. A határnál a hadügyminiszter és külügyminiszter képviselői fogadták. A tábornok innen Me hadiába megy, majd pedig Bucures-tibe utazik. (Rador).

— Feloszlik az aradi vasútigazgatóság. Bucuressti. Az Argus értesülése szerint június elejével a CFR-nél nagy átalakítások lesznek. A kerületi igazgatóságok számát négyre szállították le és Bucuressti, Jassi, Cluj és Timisoara székhelyekkel állítják össze az új kerületeket. A felosztottak helyébe üzemfelfelügyelő-ségeket állítanak fel. Így feloszlik az aradi kerületi igazgatóság is.

— Istentisztelet. Az aradi evang. templomban s. hó 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteleten dr. Kirchnopf Gusztáv cluji lelkész és professzor fog prédikálni.

— French tábornok — gróf. Lond. French tábornokot az angol király a háborúban kifejtett katonai érdemeiért a grófi rangra emelte. Az új gróf az Ypres elnevet fogja viselni.

— Csicserin is beteg. Berlin. Csicserin ma délelőtt Berlinbe érkezett, hogy néhány nevesebb orvos professzornál konzultáljon. Mivel korábbi három hétig maradt a német kórházban, a hágai konferencián Szovjetországot helyette Litvinov fogja képviselni.

— Cselédügyosztály a rendőrségen. Belügyminiszteri rendelet értelmében az államrendőrség átvette a várostól a cselédügyi osztályt. A rendőrség ezután be is jelentéseket csak az új cselédkönyv felmutatása ellenében fogad. Az új cselédkönyveket a rendőrség cselédügyi osztályán földszint jobbra 4. ajtó mellett kiadja.

A megye nem fizethet nyugdíjat.

(A belügyi vezérigazgatóság rendelete.)

A cluji belügyi vezérigazgatóságtól ma rendeletet kapott a megyei prefektúra, amely szerint a nyugdíjak megállapítására ez év április elsejétől nem jogosult többé egy megyei hatóság sem. A megyei prefektúra azonban arra való tekintettel, hogy a belügyminiszteriummal a bucarestii belügyi államtitkárság útján levelez és a miniszterium rendeleteit is ezen az úton kapja, a most kapott rendelet ügyében kérdést in-

tézt a belügyminiszteriumhoz, hogy a rendeletet végrehajtsák-e. Addig is, amíg a belügyminiszteriumtól erre vonatkozólag válasz nem érkezik, az eddigi szokás szerint a megyei hatóságok fogják megállapítani a megyei tisztviselők nyugdíjait, mert a megyei nyugdíjakhoz az állam nem járul hozzá és azt a megye egy erre a célra szolgáló külön alaptól fizeti.

— A városi tisztviselők szervezkedése. A közigazgatási tisztviselők központi szindikátusa felhívást intézett Aradváros tisztviselőihez, hogy indítsák meg a szervezkedést anyagi helyzetük megjavítása céljából. A szindikátus elnöke a napokban Aradra jön és értekezletet tart a köztisztviselőkkel.

— Munkás- és katonatanácsok Nyugatmagyarországon. Szombathely. A nyugatmagyarországi lapok elkecsereddel tárgyalják, hogy az osztrákok az elkapcsolt nyugatmagyarországi területen is életbe akarják léptetni a munkás- és katonatanácsok intézményét.

— Magánszokratáviratok Angliában. London. Amerika után Angliában is létesítettek magánszokratávirókat, melyeknek már itt is rengeteg előfizetője van. Az előfizetők a legkülönbözőbb időkben hallgathatnak rádiókoncertet és egész napon át friss hírekhez juthatnak, minden eseményről azonnal értesülnek.

— A budapesti egyetem új rektora. Budapest. A tudományegyetem a jövő tanévre az egyetem rektorává Bárony János orvostudományi professzort egyhangulag választotta meg.

— A kiszabadult kommunisták. Bucuressti. Ploiestiből jelentik: A kiszabadult kommunisták egy része Dobrodgeanu, Gereá vezetése alatt ide érkezett. A pályaudvaron nagy tömeg fogadta őket. Majd ülést tartottak a szindikátus házában, ahol Dobrodgeanu nagy beszédet mondott és kijelentette, hogy a börtön őt nem törte meg, de viszont leszögezte azt, hogy a párt elitel minden titkos tevékenységet, minden merényletet és csupán a nyílt pártmunkával azonosítja magát. (Rador).

— A milliárdos kisasszony elhalasztott esküvője. Hirt adott annak idején az Aradi Közlöny Cornick Matildnak, Amerika egyik leggazdagabb leányának Oser svájci lovagló mesterrel való eljegyzéséről. A már kitűzött esküvőt azonban most váratlanul el kellett halasztani, mivel a leány édesanyja, aki férjétől különváltan él, lépéseket tett, hogy férjét fozsák meg apai jogaitól, amiért megadta beleegyezését ehhez a házassághoz. Hiába könyörgött a leány édes anyjának, mert az hajthatatlan és minden áron meg akarja akadályozni ezt a házasságot.

— Az erdélyi újságírás erősödése. Az erdélyi magyar hírlapirodalomnak nagy nyeresége a már tíz éve fennálló „Tükör” rohamos fejlődése. Minden írását előkelő publicisták, a legismertebb írók és újságírók írják s a társadalom minden eseményén rajta tartja hallgatósó-vét ez a gondosan és nagyszerűen szerkesztett hetilap. Tóth Sándor és S. Nagy László szerkesztők mellett

a legjobb tollú írók garantálják, hogy cikkei mindig a legnövésőbbek. Egyes szám ára most is 3 lei.

— Új hivatalos órák a megyeházán. A mai naptól kezdődőleg a megyeházán új hivatalos órák lépnek életbe. Minden megyei hivatal reggel 7 órától délután 1 óráig tart hivatalos órákat, feleket pedig csak délelőtt 10 órától délután 1 óráig fogadnak. Délután csak inspekciós szolgálat lesz a megyeházán és feleket nem fogadnak. A II. számú megyeházán székelő Oficial national I. O. V. (Rokkantakat, hadiárvakat és hadiözvegyeket gyámolító megyei nemzeti hivatal) szintén így tart hivatalos órákat.

— Az elhalálozott özv. Orosz Istvánné árvái részére a Mosóczi-telepen gyűjtött 1225 leiből 1000 leit az árvaszékek gyűmölcsötetés végett átadtam, 225 leit az árvák ellátására fordítottam. Imre Dávid.

— Számmal ellátott kocsik a megyében. A megyei prefektúra ma rendeletet adott ki az összes községek előjáróságainak, hogy a községekbeli összes kocsikat a tulajdonos nevével és számmal ellátott táblákkal kell megjelölni. A rendelet kiadását az az szükségesség, mert egy a háború alatt, mint utána a forradalmi időkben az erre vonatkozó szabályrendeletet egyáltalában nem tartották be. A prefektúra rendelete az összes tábláival még meg nem jelölt kocsik táblával való ellátására augusztus tizenötödikét tűzte ki határidőül.

— Erzberger merénylet. Frankfurt. Az Offenburgi esküdszék előtt megkezdődött június 7-én az Erzberger gyilkosai elleni pör. Vádlottak Tillessen müncheni joghallgató és Schultz Henrik sealfeldi kereskedő, akiket azonban nem lehetett kérekeríteni, mert Magyarországra menekültek, mely eddig nem adta ki őket és így a vádlottak padján egyelőre csak von Kullingen ül mint bűnsegéd.

— Állami munkaközvetítés. Az aradi állami munkaközvetítő vezetője ma a következőket közli az érdekeltekkel: Állást nyerhetnek: 6 kövacssegéd, 2 faesztregályos, 1 bádogos, az Oradea-Marei (Nagyvárad) vásártöredébe 10 kazánmunkás, 5 öntő és 4 műasztalos óránként 8—12 leig terjedő bérrel. Állást keresnek: 2 mészáros, 2 cipész, 1 asztalos-segéd.

— A balaton-debreceni autóverseny. Debrecen. Ma kezdődött meg a hortobágy-balatoni autóturaverseny. A versenyben résztvevő autók ma hajnalban indultak el a Balaton mellől. Az első kocsi 8 óra 10 perckor érkezett Debrecenbe, az utolsó 9 óra 50 perckor futott be a város-

ba. A versenyben huszonnyolc kocsi vesz részt.

— Lenin orvosa. Berlin. Klemperer professzor ma újból Moszkvába utazott Lenint gyógykezeltetni. (Rador).

— A löcsei „Fehér Asszony”. Lőcse városának évszázadok óta legnagyobb és legérdekesebb látványossága volt egy ajtókép — a löcsei „Fehér Asszony”, melyet egy alagutnak ajtaján a városi kőműves örökölt meg. A már elhalványult kép egy fehér ruhás, intő női alakot ábrázolt. A monda szerint a kép Vi orponai Juliát ábrázolja, ki a várost 1709. évben a császáriaknak elárulta és azóta nem talál nyugalmat. Jókai Mór róla „Lőcsei Fehér Asszony” címen világhírű regényt is írt. A képet egy rácsos vasajtó védte és évenként száz és száz idegen kereste fel, hogy a mesteri alkotásban gyönyörködjenek. Pár héttel ezelőtt a rácsos vasajtót több cseh katona felszakította és az ajtót, melyen a kép volt kiemelték. Játzó gyermekek vették észre e cselekedetet, értesítették a város előjáróságát, mely az ajtó részelt átvitette a városi muzeumba.

— Az ellopott csomag. Szűcs István feljelentést tett a rendőrségen hogy férje, aki Crajovában szolgál, egy csomagot küldött részére Tatai József aradi lakos által, aki azonban a csomagot nem adta át. A rendőrség házkutatást tartott Tatainál és egy részét a csomag tartalmának megtalálta. Tatai ellen megindult a nyomozás.

— Elfogott tolvajok. Kovács István siriai (világosi lakostól az elmúlt héten ellopták 2500 leit tartalmazó pénztárcáját. Feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást és letartóztatta Mausz Mihályt, aki bevallotta a lopást. — Szeredi Rozáliától elloptak egy értékes bundát. A napokban a rendőrség letartóztatta Philipás Jánost, a kinek a lopott bundát megtalálták. Az elfogott tolvajokat átkísérték az ügyészség fogházába.

A zongora — luxus.

(Budapesten megadóztatják.)

BUDAPEST. A pénzügyminiszterium tegnap megtartott ankétjén állapította meg a különféle luxuscégek adóját. Így 20 százalékos luxusadó alá esnek azok a fegyverek, amelyeknek vételára meghaladja a 100.000 koronát. Luxusadó alól mentesek a pisztolyok, revolverek és a 35.000 koronán aluli lövegverek és töltevények. A hangszerek közül 10 százalékos luxusadót fizetnek azok után, amelyeknek vételára a 15.000 koronát meghaladja. Ezen túl a magánosok birtokában levő zongorák után is kell fényüzési adót fizetni. Mesterlegedük után akkor nem kell fizetni adót, ha azokat a hegedűkészítő maga árusítja. A zenedarabok mechanikai előadására szolgáló készülékek, grammofonok 4000 korona értékén felül 10 százalékos luxusadó alá esnek. A grammofonok alkatrészei után már 3000 koronán felül 10 százalékos adót kell fizetni. A kaleidoszkópok és fényverő távcsövek 25 százalékos adó alá esnek. Tíz százalékos luxusadót kell fizetni a prizmás lámpások, nagytű és kicsinytű tükrök, lorgnonok után. Ugyancsak tíz százalékos adó alá esnek a fényképező készülékek is.

Irodalom és művészet.

Gésák — Péchy Erzsivel.

Sydney nagyhírű operettje „A Gésák” került csütörtök este színpadra, melyben Péchy Erzsí Mimóza szerepét játszotta. Elbűvölő szépségét a japán chimono csak fokozta, míg hang tekintetében ebben az előadásban kiválóan volt diszponálva, amit a mérsékelt látogatottságú ház közönsége viharos tapsokkal honorált. László Andor Reginald szerepében ezúttal nem volt méltó partnere Péchy Erzsinek. Tulajdonoson szókozott volt, a második felvonásban meg éppenséggel köztöbös, mintha scummi köze sem lett volna ahhoz, ami az ő szerepén túl a színpadon történt. Pompásan játszotta meg Imári márk szerepét Inke László. Az összjáték nem volt kielégítő, a rendezés pedig, különösen a harmadik felvonásban, kritikán aluli, ami a közönség körében kellemetlen hatást keltett. Nem szabadna megtörténnie, hogy egy fontos átöltözés egyszerűen elmaradjon, amint azt Halmos Mici engedte meg magának Molly szerepében. Kínosak voltak a jelenetek közötti paúzok. Péchy Erzsí pl. egy ízben kénytelen volt felkiáltani: „Hát jön már valaki?”. Az ilyesmire az aradi publikum nincs hozzászokva, szeretnék, ha ez az utolsó eset lett volna. Bizonyára szent nekünk a magyar színészet ügye, de legyen az maguknak a színészeknek is. (s. j.)

* A Nyári Színház heti műsora: Szombaton: Gésák, Péchy Erzsí felléptével. Vasárnap délután: Piros bugyelláris. Este: Pünkösdi rózsá, Péchy Erzsí felléptével.

* Aradi színészből jugoszláv színházgató. Érdekes és nagyfontosságú terv megvalósítására törekszik Ungvári Miklós erdélyi színházgató, volt aradi színész. Ungvári ugyanis Jugoszláviában állandó magyar színházat akar létesíteni. Erre nézve már tárgyalásokat folytat a belgrádi intéző körökkel. Amint a játsszói engedélyt megadják, Szabadkán augusztus 15-én kezdené meg a színi szezon. Onnan Zomborba, Becskerekre, Zentára és Versecre menne át a társulat; e helyeken az összes ideig operettjüdságokat játszanák. A társulat ötven tagból áll; a primadonna Borbély Lili. Ungvári Miklós tervét érthető nagy örömmel fogadta a jugoszláviai magyarság, mert már régóta nélkülözi a magyar színházat.

* Haladás előadás fél hatkor a színpadon.

* A színházi iroda hírei. Tizenötödik este ragyogtatja Péchy Erzsí, a színház illusztris vendégprimadonnája kiforrott nagy művészetét. Ma este a Gésák operett Mimóza szerepét játssza el másodszor Aradon. — Vasárnap este Far kas Imre hangulatos és bájos operettjében, a Pünkösdi rózsában játssza el a kitűnő művész a fő női szerepét. Mindkét előadás a színház teljes operett-személyzete részt vesz. — Vasárnap délután mérsékelt délutáni helyárral hozza színpad pihentetés után színpadra a magyar népszínművelődés egyik remeke a Piros bugyelláris. Jegyek az összes előadásokra a színház téli pénztáránál kaphatók. — Herczeg Ferenc világhírű Gyurkovits lányok című színdarabját, a mely bejárta Európa összes szin-

padait, a budapesti Nemzeti Színház a múlt hónapban óriási sikerrel felelevenítette. Ez a nagy siker híre az aradi színház igazgatóságát arra készítette, hogy hétfő este itt is műsorra tűzte a darabot. A Gyurkovits lányok utolsó próbái a legnagyobb lelkesedéssel folynak az egész próza személyzet részvételével. Jegyek erre az előadásra rendes helyárral mellett a téli színház pénztáránál már válthatók.

* Nagy Géza fényképész műtermében naponta személyesen eszközöl felfvételeket. Műterem: Bul. Reg. Maria 22. (Andrássy-tér) megyeházzal szemben. Kapualjában állandó képkiallítás.

* Nem lehet színházba járni anélkül, hogy ne venné meg minden héten azt a lapot, amely a színházak életéről, a színészek, színésznők dolgairól, vendégművészekről hoz színes tudósításokat. Ez a lap a „Színház és Társaság” amelyik minden számában a legérdekesebb híreket közli. Rendelje meg, a míg nem emelkedik az előfizetési ára.

* Ma este lesz Sibianu professzor zongoraművész és componista és Ghiulea Emilia szopránénekesnő hagversenye fél kilenc órakor a Kulturpalotában

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (június 9.) Dollár 147, márka 0.54, sokol 2.90, dinár 2.05, magyar korona 0.18 és fél, budapesti kifizetés 5.75, bécsi kifizetés 94, berlini kifizetés 0.54, prágai kifizetés 2.93, francia frank 14.

Zürichi nyitás (június 9.) Berlin 175, Newyork 523, Milano 2705, Prága 1010, Budapest 58, Zágráb 190, Bucurest —, Varsó 13, Bécs 3.75, lebelyegzett osztrák korona 3.5

Budapesti nyitás (június 9.) Napoleon d'Or 3400, dollár 891, márka 307, osztrák korona 6.10, leu 593, sokol 1706, dinár 280.

Zürichi zárlat (június 9.) Berlin 179, Newyork 522.5, Milano 2687, Prága 1010, Budapest 58, Zágráb 190, Bucurest —, Varsó 13, Bécs 3.50, lebelyegzett osztrák korona 3.75.

Budapesti zárlat (június 9.) Napoleon d'Or 3480, dollár 896, márka 307.5, osztrák korona 6.25, leu 590, sokol 1752, dinár 1280, lengyel márka 22.65.

* A Közgazdasági Bank mérleg-számlája az intézet mind nagyobb terjeszkedését tünteti fel. Az egymillió részvénytőke mellett a rendes tartalék alap 115.526 L., az értékpapír arólyam különbözeti tartalék 200.000 L., az alaktandó tisztviselői nyugdíjalap 13.432 L. A betétek összege könyvesekre folyó és csekkszámokra 3.513.671 L. Különféle követelők 1.962.267 leuel szerepelnek. — Hátralékos tőkekamatadó 5.757, óvadékok és letétek 48.850, fel nem vett osztalékok 11.226. A „vagyoni” oldalon a pénztárálladék 233.686 más pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék 1124039. A váltótárca 476.131. Folyószámlái adóssok fedezet mellett értékpapírokra és árukra 2.582.106, hadikötés-kötvényekre 756.031. Klkölcsönzött értékpapírok 39.850. Az értékpapírtárca: államadóssági kötvények 916.216 záloglevelek és egyéb kölcsönkötvények 1620, bank és takarékpénztári részvények 80.652, ipari és kereskedelmi vállalatok részvényei 433.200, sorsjegyek 3590. — Befizetések syndikátusokba 367.599. A múlt évi elővezetéssel együtt a tiszta nyereség 75.350 lei 99 bani. A mérlegszámlát Székely Albert vezérigazgató, Böhm Béla cégvezető és az igazgatóság: Berger Mór, dr. Bogdán Virgil, Chavanne Miksa, Gutjahr Mihály, dr. Jegesi Károly, Senk Ferenc és Szabó Albert írták alá.

* A Fetipec. A mai Fetipec forgalma igen gyenge volt. Az árak kevés eltéréssel ugyanazok voltak, mint az elmúlt héten. A gabonapiac árai a következők voltak: Buzza métermázsanként 380—390 lei, kukorica 330—335, zab 320—330, árpa 320—330 lei. Nullás-liszt 5.20, főző liszt 5.30—5.40, kenyér liszt 4.60 és korpá 2.50 lei volt kilogrammonként. Az állatvásáron a következők voltak az árak: Szarvasmarha kilogrammonként élő súlyban 6.50—9 lei, borjú 9—11, sertés 16—19, bárány 7.50 lei.

LEGUJABB.

Magyar-osztrák határincidens.

Budapest. Bécsből jelentik, hogy a magyar-osztrák határmentén az osztrák csendőrség átlépte a magyar határt. A magyar határőrség összeütközött az osztrák csendőrséggel és visszavonulásra kényszerítette.

Visszavonták Károlyi kiutasítását.

Belgrád. A jugoszláv kormány a napokban értesítette gróf Károlyi Mihályt, aki jelenleg Raguzában tartózkodik, hogy el kell hagynia az országot. A kormány tegnap gróf Károlyi kiutasítását visszavonta.

Elkobozták a Népszavát.

Budapest. A Népszavát mai izgatató hangú vezércikkéért, amelyben a kivételes rendeletek megszüntetését követelték, a kormány rendeltére elkobozták.

Wolf Károly — igazságügyminiszter

Budapest. A Magyar Hírlap mai számában állítólag beavatott forrásból azt a hírt közli, hogy Tomcsányi Vilmos igazságügyminiszter utóda Wolf Károly lesz.

Szovjet Montenegróban.

Zágráb. Montenegróból jelentik, hogy ott Markovits orvos kiáltotta a szovjetköztársaságot. Markovits orvossal már sokat foglalkoztak a lapok, aki azzal szerzett hírnevet magának, hogy Montenegróban rablóbandát szervezett, amelylyel rémületben tartotta a lakosságot. A szovjetvezérhez kétezer hívó csatlakozott. Ugyanekkor Montenegró egyik községében harcias mozgalom indult meg, hogy Nikita dedunokáját, Mihály herceget a független Montenegró trónjára emeljék.

— Vége a magas cipősároknak. A „Neue Freie Presse” írja: Ami ellen az orvosok hosszú idő óta hiába küzdöttek, végre valóra vált és a magas női cipősarok kiment a divatból. A legújabb divat, mely Amerikából került át hozzánk, a hegyes formájú cipő és a borból és nem fából készült alacsony sarkot írja elő. A legdivatosabb nyári férficipő színe a csokoládészin szürke harisnyával. A sárga orru fehér vászoncipőhöz pedig fehér harisnya a divat. A tuldrága selyemharisnyát pedig a flórharsnya szorította ki a divatból.

Mozl.

* Fekete szombat az Apollóban. Az Apolló színház pénteki bemutatóján egy nagyarányú négyfelvonásos filmdráma került bemutatásra, amely óriási sikert aratott. A kép minden tekintetben egy messze kiemelkedő esemény a filmkultura terén, mert meséje nem mindennapi keresettségeken alapszik, mely morális erőt tartalmaz és valóban alkalmas a legszebb érzetek nyújtására. Egy fiatal élet tragédiába hullása a mese alap gondolata, amelyet a legmesszebbmenő felkészültséggel domborít ki a mese a rendezés. A kép kiválóságát tanúsítja az is, hogy főszerepére nem kisebb művésznőt alkalmaztak, mint Almiranti Manzini, aki széles skálájú művészetének legnagyobb mélységeit tárja fel ezen a képen. A kiváló képet szombaton utoljára vetíti az Apolló színház.

* Az Uránia új műsora. Az Uránia rendkívüli népszerű műsora ezúttal is egy kiváló kép kerül bemutatásra szombaton. Egy amerikai filmkolosszus ez a kép, amelynek rendezésében 3000 emberrel vonultat fel a rendező. A milliárdos végrendelete a címe ennek a képnek, amely még amerikai viszonylatokban is monumentálisnak nevezhető. A meséje: amerikai, mint a rendezése és ez ad különös élvezetet azoknak, akiknek kedvesebb az erősebb intenzitású emóció a szelid élvezetnél. Az érdeklődést egyre inkább fokozza felvonásról-felvonásra a mese, amelynek kifejlése a legteljesebb kielégülést hozza minden várakozás számára. A páratlanul álló felvételekkel gazdag képet szombaton és vasárnap tartja műsorán az Uránia.

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF
felel.

Cenzurat: Dr. Romul Mager.

NYILTTER.

Az ezen rovat alatt közölteket nem vállalunk felelősséget.

Felhívtnak a „Transylvania” cipőgyár részvényesét, hogy az e hó 11-én 10 órakor Str. Kálvin 56. sz. házban tartandó közgyűlésen okvetlen résztvenni sziveskedjenek. Több részvényes, 12358

Reusz Sándor

a „Timisoarai Polgári Serfözde R-T.”
főraktára Bul. Reg.
Ferdinand (Boros
Béni-tér) 5. szám.

Jégyári üzemet
megkezdte.

Jégkiadás reggel 6—8-ig,
1228 este 6—8-ig.

4 táblán felül házhoz szállítva.
Egy tábla súlya
13½ kg.

Utlevelekre visumot, külföldieknek utlevelet Cluj (Kolozsvárról) vagy Bucurestiből hetenként négyszer közlismert pontossággal a „Kelet” hírlapiroda szerez.

Apró hirdetések.

Levelezés.

FIATAL SZÓKE asszony urtember barátságát keresi, ki őt anyagilag támogatná. Leveleket „Ella” jellegre a kiadóba kér. 2636

ARANYOS KIOSI EBOLYAMI A mai nap emlékére millió puzsi, édes kis ajkára, egyben kívánom a létező legjobbakat. A mielőbbi kellemes viszontlátás reményében várja a magát végtelenül szerető Gy. 12358

Házasság.

FÉRJHEZ MENNE urleány középkorú urhoz, vagy iparoshoz, kik jó gazdaszszonyra reflektálnak Leveleket „Boldog otthon 34” jellegre a kiadóba kér. 2632

Alkalmazás.

MUNKASLEÁNYOKAT FOGLALKOZTATUNK „PERFEKT” MŰINTÉZET ARAD, STRADA EMINESCU. 2634

ÜGYES SZOBALÉANY szonnalra, legkésőbb június 15-re felvétetik. Cim a kiadóban. 600

IRODABA, vagy magányos urhoz takarítani ajánlkozom. Cim a kiadóban. 2628

PAPUCSOS segédek kerestek Lugoj Kristovác Vince Strada Libertati 76b) 2640

IDŐSEBB vizsgázott gépész cséplésre ajánlkozik. Cim a kiadóban. 2635

MOSO 2, akkendőket készítek 8-4 lelért darabját, ugyazintén harisnyákat talpalok jutányosan Bitter Mariska, Plata Catedrali (Tökölty-tér) 5a) 11733

MINDENES, vagy bejáró felvétetik Babeszkam Béláné Str. Alexandru Gavra (Csernovits Péter-utca) 6. szám. 11733

Vétel és eladás.

ÓCSKA COPIR KÖNYVEKET MAGAS ÁRBAN VESZÜNK „PERFEKT” MŰINTÉZET ARAD, STR. EMINESCU. 2633

KETSZAZ EVES antik, nagyon szép bu torok eladók Perjámos, Neugasse 328. Chronál. 11733

FIRNISZES hordók, gerendák, üzleti állvány, szobafestő minták eladók Str. Bratianu 8. 2628

KÖNNYŰ STRÁFKOCSI eladó Strada Ghiba Birta (Varjassy Józsefutca) 16. 2626

TEHÉN üszöborjuval napi 15 liter tejlel eladó Str. Szava Raicu (György-utca) 62a) 12854

ARGAMANT ebédle szőnyeg 2-3 eladó Dupaknál, Calea Aurel Vlaicu (Hindenburg-ut) 27. 2642

MINDENKINEL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat perzsa, szmirna argamant-szönyvegekért török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért modern és antik díszlámpákért, japán vázákért régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsű réz-érgért. Szépművészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Orfny-pakola. 11911

LEGMAGASABB ÁRBAN VESZÜNK ezüst 10t szőnyeg, zongorákat és pianót Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 11896

KÉT tízrevaló kovácszerszám eladó. Bartok László Paulis (Opálos.) 2618

MŰTÁRGYAKAT porcellánokat figurákat vázákat szobrokat japán és kínai dolgokat, antik butorokat festményeket, mindenféle ezüst, tánygyakat perzsa és szmirna-szönyvegekét díszlámpákat és egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique (Bul. Regina Maria 20. Fischer Ertz-pakola) Alkalmi ajánlatok dus be vásárlási forrása 11691

ÚJ BUTORHITELTY Minden kétféleped egyén beszerzést előző 16 napnál szalon, egyes fa- és vasbutorokat, krodal és konyhaberendezéseket divány és matracokat stb. Fízet hetenként Lei 1000 után Lei 6. CAROL GARAI magazin de mobilie Calea Bonatului (Asztalos Sándor-utca) 8. 12031

HASZNALT OLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

BULEVARDUL CAROL I. (Erzsébet-körút) 18. számú emeletes sarok bérház eladó. Bővebbet Str. E. Ghiba Birta (Varjassy József-utca) 6. szám alatt. 2568

STR. MARÁSESTI (Kossuth-utca) 37-38. sz. ház szabad kézből eladó. Erdékölmi lehet Ferenczynél, Str. Mocioni (Orosy-utca) 21. szám. 2637

Üzletek.

GAJBAN kőforgásmu vendéglő a Póuton nagy tancsteremmel és téli tekepályával eladó. Arad-Cluj. Str. Bisericii (Templom-utca) 3a) 2629

BÁNYAVÁROSBAN 75-80 ezer lei évi jövedelmű női ruha salon berendezéssel együtt családi okok miatt sürgősen eladó. Ajánlatokat „35 ezer Lei” jellegre kiadóhivatalba kérek. 2639

ÜZLETHELYISÉG BELVÁROSBAN, gyári lerakotnak, irodának, rendkívül alkalmas, igen kedves feltételek mellett azonnakra eladó. Bővebbet fontos kereskedelmi vállalatnál Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. 2648

Külföldi.

EZERJÓFŰ gyomorérettir párálan hatásu szer gyomor és bél bántalmak, étvágytalanság, hányinger, fejfájás, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy szerár Aradon. 10631

VÉGH ISTVÁN

Raktárban új és javított kocsik, jeltámaszárakon. **kocsigyártó** ARAD, Str. G. Birta (Varjassy József-ut) 16. **javítások gyorsan és pontosan eszközölhetnek**

Cséplőgarnitúrákat

és más mezőgazdasági, valamint ipari gépeket azonnal szállíthatók saját raktárból. — Cséplőgépeim Hoherr-Schranz, valamint M. A. V. gyártmányuak, újj használt fiatal és modern, gyírás és golyós csapágyu gépek, 720 m/m-től egész 1400 m/m. nagyságig. Ugyanolyan gyártmányu herrefejtők, ten gerifejtők és kazalozók, valamint Hoherr-féle itábla széna és szalma préselő gépek. **HAJTÓERŐ:** benzín, azerolaj, szivógáz és gőzlokomoblok különböző nagyságban. Vagyis 3 HP-től 25 HP-ig. Benzínmotoros magánjáró fűrészelő, fűrészelő és hasító lavágó gépek. Centrifugál és más építő szvattyúk, 1 col-tól egész 8 col-ig. B. érdeklődő feleknek levélben, vagy személyes megkeresésekre köllő felvilágosítással szolgál.

BLEIER SAMUEL, Targumures (Marosvásárhely) Str. Calarasilor No. 96. (Kossuth L.-a. 96. 2617

MANOMETER
és műszerek javítását vállalom:
GASPAR
műszerész
ARAD, Str. Moria 1.
Postán 1844. Javításokat pontosan eszközölök. 12391

Eladók:
Str. Eminescu (Deák F.-utca) 6. szobás, Str. Episcopului (Magyar-utca) 7. szobás, azonkívül több kisebb-nagyobb bér- és magánházak. Bővebbet: WALLINGER-irodában. 12854

MATTEINE
poloska és molyirtó
vállalat Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béal-tér) I. - 2678

Elvállalja szobánként 60 Leiert egy évi jótállással a poloska és moly irtását. Poloskairtó szesz kapható.

C. F. R. Directiunea Regională Arad. Nr. 6719-1922.

PUBLICATIUNE
Se aduce la cunoştinţă generală că pentru concesionarea şi darea în exploatare a chioscurilor de ziare din staţiunile Arad şi Simerla se va tine o licitaţie la Direcţiunea Regională C. F. R. Arad, în ziua de 20 Iunie a. c. orele 12 în condiţiunile următoare:

- 1. Concesionarea acestor chioscuri se va face cu incepere dela 1 Iulie 1922.
- 2. Termenul este de 2 ani.
- 3. Preţul concesiunei va incepe dela 8000 Lei anual pentru chioscurile din Arad si 3000 Lei anual pentru chioscuri din Simeria.

Ofertele se vor face separat pentru fiecare gară, se vor timbra, se vor încheide bine în plic şi se vor trimite pe adresa Dir. Reg. C. F. R. cabinetul Dnului Director Regional cel mai târziu până în ziua licitaţiei la ora 9, cu menţiunea de plic.

Oferta pentru chioscuri de ziare din staţia Arad sau Simerla.
Licitaţia din ziua de 20 Iunie 1922.
Se aduce la cunoştinţă că în gara Arad se află 2 chioscuri, 1. pe peron şi 1. în vestibul.

În gara Simeria este un chiosc numai pe peron.

Vor fi preferaţi. Invalizii de resboi iar vor dovedi că sunt invalizi de război şi ofertanţii de naţionalitate română vor fi preferaţi la oferta egale.

Supraoferta nu se primeşte.
După rezultatul definitiv al licitaţiei şi aprobare Direcţiunei Generale ofertantul reuşit va depune o garanţie definitivă egală cu chiria pe ¼ an ofertată, care se va depune în termen de 10 zile dela data aprobării.

În caz de neconformare ofertantul este considerat, deplin, drept şi fără nici o formalitate, că a renunţat definitiv şi irevocabil la toate drepturile ce rezultă din aceasta ofertă, aprobată.

Arad, la 31. Mai 1922.
2631 Direcţiunea Regională C. F. R.

Meghívás.

Az Aradi Közgazdasági Bank Részvénytársaság 1922. évi június hó 17-én délelőtt 11 órakor tartja az intézet helyiségében (Strada Alexandri 1)

X. rendes évi közgyűlést melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:
1. Az Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1921-ik üzleti évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és a felemltvenyek iránti határozathozatal.
2. Igazgatósági tagok választása.
3. Felügyelő-bizottság megválasztása.

Azok a t. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkérnek, hogy az alapszabályok 24. §-a értelmében részvényeiket még le nem járt szelvényeikkel együtt legkésőbbben folyó hó 14-ig az intézet pénztáránál, vagy valamelyik más helybeli pénztárnál avagy a Mercur Váltóüzleti részvénytársaság budapesti cég pénztáránál letétmenyezni sziveskedjenek.

2625 **AZ IGAZGATÓSÁG.**

VESZÜNK:
Öcskavasat, öntöttvasat és rozét legmagasabb árakon.
Vasipar, Arad, 12496 vasöntöde és gépgyár.
Szalmakalapok nagy választékban raktárra érkeztek. 2627
Kramer Sándor, Arad, Str. Mefianu (Forray-utca.)

Eladó! 2 mokos hotel, 1 diván uti-szobába 8000 lei, 1 szalon-garnitúra 8 drb. 8000 lei, 1 szénytűzhető játékasztal, komplett sakk, domtó, tábla játékokkal, szetonokkal 1500 lei, kitérő „Minerva” cipőszegő 2500 lei, hálszék, antik butorok stb. stb. mélyen lecsökkent árakon. 8 8

Vasak butorok, szőnyvegek, csillár, varrógépeket, tükröt, kőmorszát, férfürhát, bőrdöböt, utarótszék, ágyneműket, terítőket stb. stb. díszes háshoz is megyek.
A. Schächter, Plata Plevnei (volt Árpád-tér) No. 5. szám. 2641

Percnospora és oidium ellen
Délkeleti minőségű rézkénpor, vaspor- és papirkénpor.
Tetőfedéshez
Délkeleti minőségű valódi malmi teálemes, kátránypapír, vízmentes kőszénkátrány, vulcanizált facement, kovács- és légyasurak, világos és sötétbarna, vörös, zöld és sáfrány kátrány és carbolineum, vaskef, carbolpor, amirglipor, vörös földfesték, imay paracetvasz, fehér natálin pilkelyekben, vulcanizált aszfaltvascsőkarimáköntéshez 2630

Dobiaschi J. és Dörner testvérek utódal cégnél, **A R A D.**

Felhívás! Nagytakarítást ne végezzen senki addig, míg áránját nem kér **Lovas Károly** lakás tisztítással vállalatotól, Str. Oltuz (Més-a.) 30a Parketta surolás, beeresztés, poloskairtó ólson és felelőség mellett.

Neomatok az Aradi Közlöny Váltás rovatán zénés. Kiadóhivatalon Aradi Közlöny Váltás.